

Гайдуков І.В., здобувач гр. УФЕБ-22М
Андрощук І. О., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК COSO ДЛЯ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Заходи із контролювання та збереження активів на підприємствах завжди були, є й будуть у фокусі керівництва цих підприємств, оскільки вони не тільки зберігають товарно-матеріальні цінності, а й забезпечують ритмічність виробництва та якість готової продукції. Зазвичай вказані заходи запроваджуються якщо й не «навпомацки», то досить часто безсистемно, реагуючи на проблеми *postfactum*, що суттєво знижує їх ефективність та призводить не тільки до матеріальних втрат, але й до перевитрат на створення самої системи контролю. Хоча в світі існує та ефективно впроваджуються багато методик з побудови систем контролю.

Однією з них є методика COSO (Комітет організацій-спонсорів Комісії Тредвея [1]. Узагальнюючи, можна сказати, що стандарт COSO є загальною моделлю внутрішнього контролю, яку компанії та організації можуть використовувати для оцінки власних систем управління ризиками.

Структура COSO дозволяє організаціям більше усвідомлювати ризики, щоб їх передбачати, а також розуміти, що зміни створюють не лише загрози, а й можливості. Можна виокремити основні принципи внутрішнього контролю, як їх пропонує стандарт COSO:

- основною метою внутрішнього контролю є допомога організації у досягненні її цілей;
- внутрішній контроль має розглядатися як процес, а не одноразова діяльність, він є саме засобом досягнення цілей, а не самою ціллю;
- внутрішній контроль може надати високу (хоча й не абсолютну) впевненість керівництву організації в тому, що її цілі будуть досягнуті.
- Важливо розуміти, що внутрішній контроль для якоїсь однієї цілі або ієрархічній одиниці може працювати ефективно, а для інших цілей та/або ієрархічних одиниць – зовсім неефективно.

Також слід відзначити, що модель COSO вирізняється своїм підходом до розуміння ризиків, що відрізняє її від інших методик. Згідно з останньою редакцією стандарту COSO (2023), ризик слід розглядати не лише як потенційне обмеження чи виклик при розробці стратегії. Зміни, які містить ризик, і реакція організації на ризик може створювати стратегічні можливості. Отже, ризики слід розглядати не лише як загрозу, але й як можливість.

Особливість обмежень моделі COSO полягає в тому, що вони є індивідуальними для кожної організації, і загалом їх можна мінімізувати, якщо впроваджувати модель COSO адаптовано – саме таке впровадження рекомендується Комісією Тредвея. У свою чергу, можливості, які відкриваються для організацій після впровадження моделі COSO, не лише забезпечують ефективне управління ризиками, але й допомагають досягати поставлених цілей.

Література:

1. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Committee_of_Sponsoring_Organizations_of_the_Treadway_Commission (дата звернення 10.12.2023)